

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 536/2013-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. októbra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Š. Š., Ž., zastúpeného advokátom JUDr. Ing. M. C., Ž., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní pôvodne vedenom pod sp. zn. 6 C 580/2000 a neskôr pod sp. zn. 4 C 204/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Š. Š. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. júla 2013 doručená sťažnosť Š. Š. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných

práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní pôvodne vedenom pod sp. zn. 6 C 580/2000 a neskôr pod sp. zn. 4 C 204/2011 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Z obsahu sťažnosti vyplynulo najmä, že:

«(...) 1. V predmetnej namietanej veci žaloba navrhovateľov M. V. a S. V., ktorou sa domáhali proti sťažovateľovi ako odporcovi 1/ a odporkyni 2/ H. Š. zaplatacia doplatku kúpnej ceny za predaj nehnuteľnosti v sume 200 000 Sk, bola Okresnému súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) doručená 15. novembra 2000 a zaevidovaná pod sp. zn. 6 C 580/2000.

2. Okresný súd po vykonaní úkonov súvisiacich s prípravou pojednávania (doplatenie súdneho poplatku za podaný návrh, vyjadrenie k návrhu, predloženie navrhnutých dôkazov) nariadil 25. marca 2003 termín pojednávania na 10. jún 2003, na ktorom v poradí prvým rozsudkom vo veci rozhodol tak, že žalobu navrhovateľov zamietol.

3. Proti rozsudku z 10. júna 2003 podali navrhovatelia odvolanie; spis bol na rozhodnutie o odvolaní doručený Krajskému súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) 19. septembra 2003.

4. Krajský súd o odvolaní rozhodol 3. decembra 2003 tak, že odvolaním napadnutý rozsudok zrušil a vec okresnému súdu vrátil na ďalšie konanie; spis bol okresnému súdu vrátený 15. marca 2004.

5. Dňa 16. marca 2004 okresný súd nariadil pojednávanie na 20. apríl 2004, na ktorom v poradí druhým rozsudkom vo veci rozhodol tak, že zaviazal sťažovateľa a odporkyňu 2/ na zaplatacie sumy 175 000 Sk; rozsudok bol účastníkom konania doručený 1. júla 2004, resp. 2. júla 2004.

6. Proti v poradí druhému rozsudku okresného súdu podal 23. júla 2004 sťažovateľ odvolanie a zároveň požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov; navrhovatelia sa k odvolaniu vyjadrili podaním doručeným okresnému súdu 16. septembra 2004.

7. Po zistení majetkových pomerov sťažovateľa mu okresný súd uznesením z 28. októbra 2004 priznal čiastočné oslobodenie od súdnych poplatkov. Proti tomuto

rozhodnutiu podal odvolanie sťažovateľ, o ktorom krajský súd rozhodol 31. decembra 2004 tak, že odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil.

8. Spis na rozhodnutie o odvolaní proti rozsudku z 20. apríla 2004 bol krajskému súdu doručený 22. marca 2005. Krajský súd spis vrátil okresnému súdu na účely odstránenia nedostatkov; okresný súd ho krajskému súdu opätovne predložil 9. marca 2006.

9. Krajský súd uznesením z 31. januára 2007 aj v poradí druhý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie; spis bol vrátený okresnému súdu 26. apríla 2007.

9. Okresný súd nariadil termín pojednávania na 5. jún 2007, ktoré bolo na žiadosť odporkyne v 2/ odročené na 12. jún 2007 a následne 14. jún 2007.

10. Na pojednávaní konanom 14. júna 2007 okresný súd opätovne o veci rozhodol rozsudkom tak, že uložil odporkyni 2/ uhradiť navrhovateľom 175 000 Sk so 17,6 % úrokom z omeškania a vo vzťahu k sťažovateľovi žalobu zamietol; účastníkom konania bol rozsudok doručený 17. júla 2007. Proti rozsudku podali odvolanie navrhovateľa a odporkyňa 2/. Krajský súd v poradí tretí rozsudok okresného súdu na pojednávaní konanom 9. apríla 2008 potvrdil, pričom rozhodnutie vo veci samej týmto nadobudlo právoplatnosť.

11. Na podnet odporkyne 2/ podal 14. júla 2009 generálny prokurátor Slovenskej republiky mimoriadne dovolanie proti výroku rozsudku okresného súdu o uložení povinnosti odporkyni 2/ zaplatiť sťažovateľom predmetnú sumu v spojení s potvrdzujúcim výrokom rozsudku krajského súdu.

12. O mimoriadnom dovolaní rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 3 M Cdo 13/2009 z 30. júna 2011, ktorým zrušil dovolaním napadnutý potvrdzujúci výrok rozsudku krajského súdu, ako aj dovolaním napadnutý výrok rozsudku okresného súdu, ktorým bola odporkyni 2/ uložená povinnosť zaplatiť navrhovateľom sumu 175 000 Sk s úrokom z omeškania. V rozsahu zrušenia najvyšší súd vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

13. Dňa 31. októbra 2011 doručili navrhovateľa okresnému súdu návrh na vydanie predbežného opatrenia týkajúceho sa trov konania; o tomto návrhu rozhodol okresný súd uznesením zo 7. decembra 2011 tak, že predbežné opatrenie nariadil. Proti nariadeniu predbežného opatrenia podala odporkyňa 2/ odvolanie, ktorému odvolací krajský súd

vyhovet a rozhodnutie okresného súdu zmenil tak, že návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietol.

14. Ústavný súd SR nálezom IV. ÚS 224/2012 zo dňa 03. 07. 2012 rozhodol, že právo navrhovateľov na prejednanie veci bez zbytočných prietahov okresným súdom bolo porušené, priznal im finančné zadosťučinenie každému po 4.000 Eur a prikázal okresnému súdu, aby v konaní 6C 580/2000 (v súčasnosti po zrušujúcom uznesení NS SR a zmene spisovej značky 4C/204/2011) konal bez zbytočných prietahov.

15. Okresný súd nariadil termín pojednávania na 16. október 2012, kde v predvolaní sťažovateľa na toto pojednávanie súd nesprávne uviedol, že sťažovateľ je právne zastúpený právnym zástupcom A. s. r. o., keď sťažovateľ zistil, že tomu tak nie je na pojednávaní súdu požiadal o možnosť zvoliť si právneho zástupcu, za ktorým účelom bolo pojednávanie odročené.

16. Okresný súd nariadil ďalší termín pojednávania na 28. máj 2013 teda po viac ako 7 mesiacoch od predchádzajúceho pojednávania, a to napriek tomu, že sťažovateľ prostredníctvom svojho zvoleného právneho zástupcu predložil súdu splnomocnenie k zastupovaniu listom zo dňa 23. 10. 2012, teda bezprostredne po predchádzajúcom pojednávaní súdu dňa 16. 10. 2012. Na predmetnom pojednávaní súdu dňa 28. 5. 2013 došlo len k záverečným prednesom účastníkov, pričom sťažovateľ súdu uviedol, že voči nemu v danej veci už existuje právoplatné rozhodnutie súdu OS Čadca v spojení s rozhodnutím KS v Žiline, ktoré nebolo napadnuté žiadnym mimoriadnym opravným prostriedkom a nebolo zrušené žiadnym rozhodnutím nadriadeného súdu. Súd následne pojednávanie odročil na 11. jún 2013 za účelom vyhlásenia rozsudku.

17. Okresný súd na pojednávaní dňa 11. 06. 2013 vyhlásil rozsudok sp. zn. 4C/204/2011, ktorým zaviazal sťažovateľa zaplatiť navrhovateľom 1 a 2 M. V. a S. V. istinu 5.808,93 Eur s úrokom z omeškania zo sumy 5.808,93 Eur od 3. 11. 2000 do 31. 12. 2008 vo výške 7,5 % ročne. Od 1. 1. 2009 zo sumy 5.808,93 vo výške 10,5 % ročne do zaplatenia, ako aj nahradiť navrhovateľom 1 a 2 a aj odporkyni 2 trovy konania. Súd zároveň týmto rozsudkom návrh navrhovateľov 1/, 2/ proti odporkyni 2/ zamietol. Okresný súd takto rozhodol aj napriek tomu, že v tejto veci čo sa týka sťažovateľa už existuje právoplatné rozhodnutie súdu, a to rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 6C 580/2000-183 zo dňa 14. 06. 2007 v časti, v ktorej voči sťažovateľovi ako odporcovi 1/ žalobný návrh

navrhovateľov 1/, 2/ zamietol, v spojení s potvrdzujúcim výrokom rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co 221/2007 zo dňa 09. 04. 2008. Predmetné rozhodnutia nadobudli právoplatnosť a nikdy neboli časti týkajúcej sa sťažovateľa napadnuté žiadnym mimoriadnym opravným prostriedkom a žiadnym rozhodnutím súdov vyššieho stupňa neboli predmetné rozsudky v tejto časti zrušené.

18. Proti tomuto rozsudku Okresného súdu Čadca sp. zn. 4C/204/2011 zo dňa 11. 06. 2013 bol tak sťažovateľ nútený podať odvolanie zo dňa 23. 06. 2013, o ktorom odvolací Krajský súd v Žiline do dnešného dňa nerozhodol, vec tak nie je doteraz právoplatne skončená a od podania žalobného návrhu dňa 15. 11. 2000 toto konanie na Okresnom súde Čadca trvá už viac ako 12 rokov.

(...) Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4C/204/2011 (pôvodne 6 C 580/2000). (...)

1. Predmetom konania, v ktorom sťažovateľ namieta zbytočné prieťahy, je rozhodovanie o žalobe, ktorou sa navrhovatelia 1/, 2/ domáhajú proti sťažovateľovi a odporkyni 2/ zaplata sumy 5.808,93 Eur (200 000 Sk) z titulu doplatku kúpnej ceny za predaj nehnuteľností. V predmetnom konaní neexistuje žiadna skutočnosť, na základe ktorej by bolo možné kvalifikovať namietané konanie ako právne či skutkovo zložité.

2. Správanie sťažovateľa v tomto konaní bolo a je také, že žiadnym spôsobom nezapríčinil existujúce prieťahy v tomto konaní. Sťažovateľ sa zúčastňoval pojednávaní nariadených okresným súdom, na výzvy súdu reagoval v súdom určených lehotách prostredníctvom kvalifikovaného právneho zástupcu a neexistuje tu žiadna skutočnosť, ktorá by mohla byť pripísaná na ťarchu sťažovateľa pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným prieťahom.

3. Čo sa týka postupu Okresného súdu Čadca v namietanom konaní, podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu zbytočné prieťahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou alebo nesústredenou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08). Rovnako tak môže zapríčiniť porušenie

základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a tiež práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) aj nesprávna činnosť štátneho orgánu (m. m. II. ÚS 33/99).

V súvislosti s uvedenými závermi z rozhodovacej činnosti ústavného súdu poukazujeme na to, že v predmetnom konaní už Ústavný súd SR nálezom IV. ÚS 224/2012 zo dňa 03. 07. 2012 rozhodol, že právo účastníkov v tomto prípade navrhovateľov na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov okresným súdom bolo porušené, pričom ústavný súd vo svojom náleze taktiež Okresnému súdu Čadca prikázal, aby v predmetnej veci konal bez zbytočných prieťahov.

Okresný súd Čadca však v predmetnom konaní uvedený nález ústavného súdu nerešpektuje a naďalej v konaní spôsobuje neodôvodnené prieťahy, ktorých dôsledkom je to, že predmetná vec nie je právoplatne skončená ani do dnešného dňa.

Okresný súd Čadca okrem toho, že nerešpektuje a neriadi sa uvedeným nálezom ústavného súdu, nerešpektuje a nepostupuje ani podľa rozhodnutia súdu vyššieho stupňa a to Najvyššieho súdu SR, k čomu uvádzame nasledovné:

V predmetnej právnej veci prvostupňový súd Okresný súd Čadca rozsudkom č. k. 6C 580/2000-183 zo dňa 14. 06. 2007 (pozn. v súčasnosti je totožné konanie vedené prvostupňovým súdom OS Čadca pod sp. zn. 4C/204/2011) rozhodol tak, že uložil odporkyni 2/ povinnosť zaplatiť navrhovateľom 1/, 2/ 175.000 Sk spolu so 17,6 % úrokom z omeškania od 3. 11. 2000 až do zaplatenia ako aj zaplatiť trovy konania. Voči sťažovateľovi ako odporcovi 1/ súd návrh zamietol a navrhovateľom 1/, 2/ uložil povinnosti zaplatiť sťažovateľovi trovy konania.

Proti predmetnému rozsudku prvostupňového súdu podali odvolanie navrhovatelia 1/, 2/ a odporkyňa 2/. Odvolací Krajský súd v Žiline rozsudkom sp. zn. 7Co 221/2007 zo dňa 09. 04. 2008 napadnutý rozsudok vo výrokoch vo veci samej potvrdil a v časti výrokov o náhrade trov prvostupňového konania rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Navrhovateľom 1/, 2/ uložil povinnosť zaplatiť sťažovateľovi trovy odvolacieho konania a odporkyni 2/ uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľom 1/, 2/ trovy odvolacieho konania. Keďže proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je prípustný riadny opravný prostriedok, predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť.

Na základe podnetu odporkyne 2/ napadol rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 6C 580/2000-183 zo dňa 14. 06. 2007 vo výroku o povinnosti odporkyne 2/ zaplatiť navrhovateľom 1/, 2/ 175.000 Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 03. 11. 2000 do zaplatenia v spojení s potvrdzujúcim výrokom rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co 221/2007 zo dňa 09. 04. 2008, mimoriadnym dovolaním generálny prokurátor Slovenskej republiky.

Najvyšší súd SR ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní po zistení, že tento opravný prostriedok podal generálny prokurátor SR na dovolacom súde v lehote jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia súdu proti rozhodnutiu, ktoré môže napadnúť týmto opravným prostriedkom, preskúmal rozsudok odvolacieho súdu a súdu prvého stupňa v napadnutej časti bez nariadenia dovolacieho pojednávania v rozsahu podľa § 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 OSP a dospel k záveru, že rozhodnutia súdov v napadnutých častiach treba zrušiť a v súvisiacich výrokoch o trovách odvolacieho konania treba zrušiť (str. 5, 6 uznesenia NS SR sp. zn. 3 M Cdo 13/2009 zo dňa 30. 06. 2011). Najvyšší súd SR citovaným uznesením sp. zn. 3 M Cdo 13/2009 zo dňa 30. 06. 2011 rozhodol vo svojom výroku tak, že zrušil rozsudok:

1. Krajského súdu v Žiline z 09. 04. 2008 sp. zn. 7 Co 221/2007 vo výroku, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Čadca zo 14. 06. 2007 č. k. 6C 580/2000-183 v napadnutej časti vo veci samej týkajúcej sa odporkyne 2/ a vo výroku, ktorým bolo rozhodnuté o trovách odvolacieho konania medzi navrhovateľmi 1/, 2/ a odporkyňou 2/.

2. Okresného súdu Čadca zo 14. 06. 2007 č. k. 6C 580/2000-183 vo výroku, ktorým bola odporkyni 2/ uložená povinnosť zaplatiť navrhovateľom 1/, 2/ 175.000 Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 03. 11. 2000 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vec v rozsahu zrušenia vrátil Okresnému súdu Čadca na ďalšie konanie.

Z uvedených rozhodnutí je nepochybné, že rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 6C 580/2000-183 zo dňa 14. 06. 2007 v časti, v ktorej voči sťažovateľovi ako odporcovi 1/ žalobný návrh navrhovateľov 1/, 2/ zamietol, v spojení s potvrdzujúcim výrokom rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co 221/2007 zo dňa 09. 04. 2008 nadobudol právoplatnosť a nikdy nebol v tejto časti napadnutý žiadnym mimoriadnym opravným prostriedkom

a žiadnym rozhodnutím súdov vyššieho stupňa neboli predmetné rozsudky v tejto časti zrušené.

Je preto minimálne zarádzajúce, že Okresný súd Čadca konal po zrušujúcom uznesení NS SR ďalej aj voči sťažovateľovi ako odporcovi 1/, hoci v tejto časti bola a je predmetná vec právoplatne skončená, pričom následne okresný súd vo svojom rozsudku sp. zn. 4C/204/2011 zo dňa 11. 06. 2013 dokonca zaviazal sťažovateľa k povinnosti zaplatiť navrhovateľom 1/, 2/ žalovanú sumu a trovy konania, pričom nerešpektoval rozhodnutie a právny názor Najvyššieho súdu SR, a to napriek tomu, že sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu na záver pojednávania na okresnom súde dňa 28. 5. 2013 v záverečnom zhrnutí poukázal na tú skutočnosť, že voči sťažovateľovi zostali pôvodné rozhodnutia súdov nedotknuté a tým právoplatné.

(...) Sťažovateľ je onkologickým pacientom s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 80 %, na základe čoho je na plnom invalidnom dôchodku, pričom jediným jeho príjmom je invalidný dôchodok vo výške 305,90 Eur mesačne.

Právna neistota, v ktorej sa sťažovateľ dlhodobo nachádza, mu spôsobuje nielen materiálnu, ale aj nemateriálnu ujmu spočívajúcu v psychickej traume, ktorú zapríčiňuje predmetné konanie na OS Čadca trvajúce už viac ako 12 rokov. Keď už sa sťažovateľ právom nazdával, že konanie je čo sa týka jeho osoby konečne právoplatne skončené, okresný súd napriek existujúcim právoplatným rozsudkom ďalej viedol konanie aj v jeho časti, pričom ho dokonca zaviazal vo svojom poslednom rozsudku k plneniu. Neustále tým dochádza k finančnému poškodzovaniu sťažovateľa z dôvodu neustáleho platenia súdnych poplatkov a trov právneho zastupovania, pričom poukazujeme na to, že len súdny poplatok za podané odvolanie, ktoré bol sťažovateľ nútený podať na základe nezákonného postupu okresného súdu predstavuje sumu 348 Eur a prevyšuje celý mesačný príjem navrhovateľa 305,90 Eur, z ktorého príjmu okrem základných životných potrieb je sťažovateľ nútený platiť si aj nákladnú onkologickú liečbu, keď už absolvoval viacero operácií ústnej dutiny a krku. Bez pomoci svojej najbližšej rodiny by to sťažovateľ absolútne nezvládol a vzhľadom na uvedené, takýmto postupom okresného súdu nie je traumatizovaný len sťažovateľ ale aj jeho najbližšia rodina, na ktorú je v týchto ťažkých časoch odkázaný.

Vzhľadom k tomu, že predmet sporu je pre sťažovateľa vzhľadom na jeho sociálnu situáciu a vzhľadom na zdravotný stav veľmi podstatný, žiada priznať podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia jeho práv primerané finančné zadosťučinenie vo výške 8.000 Eur. (...)

Sťažovateľ navrhuje, aby Ústavný súd Slovenskej republiky takto rozhodol:

1. Základné práva Š. Š. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy(...) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny(...) a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru(...) postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 4C/204/2011 (6C 580/2000) porušené boli.

2. Okresnému súdu Čadca prikazuje, aby vo veci sp. zn. 4C/204/2011 (6C 580/2000) konal bez zbytočných prieťahov.

3. Š. Š. priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 8.000 Eur(...), ktoré mu je Okresný súd Čadca povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Čadca je povinný nahradiť Š. Š. trovy konania, tak ako budú priznané, na účet jeho právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní pôvodne vedenom pod sp. zn. 6 C 580/2000 a neskôr pod sp. zn. 4 C 204/2011.

Zo samotnej sťažnosti vyplýva, že okresný súd v napadnutom konaní na pojednávaní 11. júna 2013 vyhlásil rozsudok. Predmetná sťažnosť z 28. júna 2013 bola ústavnému súdu doručená 1. júla 2013.

1. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01,

I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Z podania sťažovateľa vyplýva, že napadnuté konanie bolo na okresnom súde skončené 11. júna 2013. Sťažovateľ sa napriek tomu na ústavný súd obrátil so svojou sťažnosťou až podaním z 28. júna 2013, t. j. v čase, keď porušenie označeného základného práva na súde, ktorý sťažovateľ označil za účastníka konania, už netrvalo a konanie o jeho sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k právu na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (mutatis mutandis I. ÚS 6/03).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, a pretože sťažovateľ sa v predmetnej veci domáhal ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v čase, keď v označenom konaní pred okresným súdom namietané porušenie práv už netrvalo, a teda bola odstránená jeho právna neistota, pripadalo do úvahy odmietnutie predmetnej ústavnej sťažnosti aj pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

2. Okrem uvedeného podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity svojej právomoci podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde v danej veci skúmal, či sú splnené podmienky na konanie pred ním. V nadväznosti na to ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou vyžaduje, aby v prípadoch sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov v konaní pred všeobecným súdom, sťažovateľ preukázal aj využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého má sťažovateľ právo podľa § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej

radu č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“) v spojení s § 6 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch a sudcoch“), t. j. podanie sťažnosti na prietahy v konaní predsedovi prvostupňového súdu.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 34/98, I. ÚS 16/99, I. ÚS 21/99), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Preto ústavný súd o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky podľa zákona o štátnej správe súdov v spojení so zákonom o súdoch a sudcoch, alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní podľa § 17 ods. 1 zákona o štátnej správe súdov v spojení s § 6 zákona o súdoch a sudcoch naďalej, aj po nadobudnutí účinnosti nového čl. 127 ústavy, zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietahov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona].

Keďže zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu vyplýva, že sťažovateľ, ktorý je kvalifikovane právne zastúpený, sťažnosť na prietahy v konaní nepodal a ani netvrdí, že ju nepodal z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodiť ani z obsahu jeho sťažnosti (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), ústavný súd, opierajúc sa o svoju stabilnú judikatúru (napr. IV. ÚS 44/03, II. ÚS 7/04, II. ÚS 107/04), dospel k záveru, že vzhľadom na okolnosti prípadu niet dôvodu predpokladať, že by využitie sťažnosti podľa § 17 a nasl. zákona o štátnej správe súdov (s účinnosťou od 1. apríla 2005 podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) neumožnilo účinnú ochranu základného práva sťažovateľa priznaného mu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde bolo potrebné jeho sťažnosť odmietnuť aj z dôvodu neprípustnosti.

3. Ústavný súd nad rámec uvádza, že pokiaľ by v budúcnosti došlo k „obživeniu“ napadnutého konania na okresnom súde a v postupe okresného súdu by dochádzalo k prietahom v konaní, sťažovateľovi nič nebráni v tom, aby – po využití dostupných prostriedkov nápravy – opätovne podal sťažnosť pre porušenie základných práv a slobôd podľa čl. 127 ústavy.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. októbra 2013